บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "ทัศนะของพนักงานต่อการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน : ศึกษาเฉพาะกองบังคับการตำรวจนครบาล 7" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงหลักการในการไกล่ เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน ศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจและทัศนะของพนักงานสอบ สวน ต่อร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ. .... เพื่อศึกษาถึง ปัญหาและอุปสรรค์ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และ ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการนำวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญา ที่เหมาะสมมาใช้ในชั้นสอบสวน โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นพนักงานสอบสวน สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ทั้งหมดจำนวน 156 คน การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ และ หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อทดสอบสมมุติฐาน และเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านการสอบสวน จำนวน 2 ท่าน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อสนับสนุนผลการ ศึกษา หลังจากที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ได้นำไปเก็บ ข้อมูล โดยแบบสอบถามที่สามารถเก็บรวบรวมได้และนำมาใช้ในการวิเคราะห์มีจำนวน 150 ชุด ศิกเป็นร้อยละ 95,54 ของประชากรทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

จากการศึกษาหลักการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พบว่าการไกล่เกลี่ย คดีอาญาในชั้นสอบสวน ได้รับแนวคิดมาจากหลักการ กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์เพื่อ แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้สำนึกผิดและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้โดย ไม่ถูกตีตรา ขณะเดียวกันผู้เสียหายก็จะได้รับการซดใช้เยียวยาด้วยความรวดเร็ว ซึ่งมีข้อดี คือ เป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถยุติข้อพิพาทคดีอาญาได้โดยเร็วในชั้นสอบสวน โดยมีคนกลาง หรือ คณะกรรมการเข้ามาเป็นผู้ทำการไกล่เกลี่ย ทำให้ได้รับประโยชน์กล่าวคือ ลดการนำคดีขึ้นสู่ศาล ประหยัดเวลาและงบประมาณภาครัฐ ซึ่งผู้ทำการไกล่เกลี่ย หรือคณะกรรมการไกล่เกลี่ยจะต้องมี ความเป็นกลาง และต้องใช้ดุลพินิจในระดับสูง เพื่อพิจารณาว่าควรจะยกเว้นโทษแก่ผู้กระทำผิดหรือไม่ ด้านการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ย คดีอาญาของพนักงานสอบสวน พบว่า พนักงานสอบสวน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง กับการไกล่เกลี่ยคดีอาญาในระดับมาก เนื่องจากพนักงานสอบสวนเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านนี้โดยตรง และมีหลักสูตรต่างๆ เพื่อเพิ่มความรู้และประสิทธิภาพของพนักงานสอบสวน ในส่วนทัศนะของ พนักงานสอบสวนที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยอพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ. ..... พบว่าอยู่ในระดับมาก กล่าวคือพนักงานสอบสวนกลุ่มตัวอย่าง มีทัศนะเห็นด้วยเกี่ยวกับการ นำร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ. ..... ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านงานสอบสวนคดีอาญา มีความเห็นสนับสนุนให้มีการบังคับใช้ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพราะมีผลดีมากกว่าผลเสีย โดยเสนอแนะให้มีโครงการนำร่อง เพื่อ ทดลองใช้กับบางสถานีตำรวจก่อน เพื่อศึกษาผลกระทบด้านบวก และด้านลบ ควรจัดเจ้าหน้าที่ ตำรวจผู้ทำการไกล่เกลี่ยแยกจากพนักงานสอบสวน เช่นแต่งตั้งนิติกรทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย เพื่อลด ภาระงานของพนักงานสอบสวน ขั้นตอนการไกล่เกลี่ยคดีอาญา ควรจัดการไกล่เกลี่ยก่อนมีการรับ คำร้องทุกข์ของพนักงานสอบสวน ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่าเพศของพนักงานสอบสวน มีความสัมพันธ์กับทัศนะต่อร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ. ..... อย่างมีนัยสำคัญสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนปัจจัยภูมิหลังของพนักงานสอบสวนด้าน อื่น ซึ่งได้แก่ อายุ การศึกษา ยศ ตำแหน่ง รายได้ สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สอบสวน และปริมาณคดีที่รับผิดชอบเฉลี่ยต่อปีของพนักงานสอบสวน ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนะ ที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน เหนี่มีความสัมพันธ์กับทัศนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษา ก่อนมีการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาท คดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ. ..... สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติ ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ. ..... เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ ควรแต่งตั้ง พนักงานสอบสวน ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาโดยตรง โดยแยกจากพนักงานสอบสวน ที่ทำการสอบสวนคดีอาญาตามปกติ เพื่อไม่ให้เป็นการเพิ่มภาระให้กับพนักงานสอบสวนมากเกิน ไป กองบัญชาการตำรวจนครบาล กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และกองบัญชาการตำรวจ ภูธร 1-9 ในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ควรจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ และบุคคลผู้ที่จะมา เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการไกล่เกลี่ย ให้เป็นผู้มีความรู้ และทักษะในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จากนั้นจึงขึ้นทะเบียนเป็นผู้ชำนาญการ และรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นค่าตอบแทน แก่คณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท Abstract

The study, "Opinions of Officers Towards the Mediation for Criminal Allegation at the Stage of Investigation: A Case Study on Metropolitan Police Division 7" has four objectives, the first being to analyze the principles of mediation for criminal allegation at the stage of investigation. The second is to study the knowledge, understanding, and opinions of investigation officers towards the law on mediation for criminal allegation at the stage of investigation (year). The last two are to study the problems and obstacles that may arise in the future and use this study as a guideline in further investigation. Two methods will be used to collect data. First, a questionnaire is to collect data from a population consisting of 156 investigation officers of the metropolitan police division 7. It will be analyzed quantitatively to find relationships between variables to fulfill the hypothesis test. The later method is to collect data from two investigation experts through interviews and analyze qualitatively to support the results of the study. After editing and checking for the completion of the questionnaire, data was collected. The 150 questionnaires that could be used, a 95.54 percent of the total population, were then put through statistic analysis.

From this study, it was from that mediation for criminal allegation at the stage of investigation has received influence from the principles of restorative justice. It is to rehabilitate criminals and their behaviors so they may return to society without being prejudiced. At the same time, the victim will receive compensation sooner. Its advantage is that, this makes it a means to cease controversy in the investigation stage by having a middle man or mediation committee conciliate. The benefit being the reduction of cases taken to court, saving both the national budget and time. This requires the mediator of the mediation committee to be neutral and have high consideration to regard whether to omit the penalty or not. As for examining the knowledge of investigation officers towards the law on mediation for criminal allegation at the stage of investigation, results show that the example had a high understanding of the law. The reason being that these officers work with these laws direct and has many curriculum to further their knowledge and quality as an investigation officer. As for

(3)

opinions of investigation officers towards the law on mediation for criminal allegation at the stage of investigation (year), most of the officers from the example agree with the enforcement of the law. The interview with the experts also shows that they agree with it as well because it has more benefits than loss. They suggest a pilot project to be conducted at some police stations to examine the positive and negative effects and the mediation officers and investigation officers should be separate. For instance, appoint a lawyer to be the mediator in order to lessen the workload of investigation officers. The process of mediation should occur before a report is filed. The results of the hypothesis found that the gender of investigation officers has influence on their opinion on the law with a significant figure of 0.05. Other factors of investigation officers, which are age, education, rank, position, income, marriage status, the number of years they have worked, and the average number of cases they are responsible for each year have no influence on their opinions on the law.

Suggestions from this study are first, before enforcing the use of the law on mediation for criminal allegation at the stage of investigation year ..., the Royal Thai Police who are the major unit responsible for this law should have a public relation on the principles and reasoning of the this law so the public is aware. Second, the royal Thai Police should appoint investigation officers who are directly responsible for the mediation of criminal allegation. Meaning, they should be distinguished from the investigation officers who investigate as usually so that the workload will not be too much for the investigation officers. The Metropolitan police division, Central investigation division, and Provincial police division 1-9 has the direct duty should provide training for police officers and personnel becoming a part of the mediation committee so they may be knowledgeable and develop skills in mediating. Only then should they be registers as experts and the government should provide a budget as payment for the mediation committee.

(4)